

A békekészség újabb nagyszerű dokumentumai

Nem kellene hangzatos szövegek annak értékeléséhez, hogy mit jelent a nemzetközi kapcsolatok és a pártélet szempontjából az a két nyilatkozat, amelyek közül az egyiket Joszip Broz Tito, a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság elnöke és N. A. Bulgaryin, a Szovjetunió minisztertanácsának elnöke, a másikat pedig a Jugoszlávai Kommunista Szövetség Központi Bizottságának nevében Joszip Broz Tito főtitkár és a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága nevében N. Sz. Hruscsov első titkár írt alá.

Ma még nem képes teljes egészében felmérni a világ közvéleménye a két nyilatkozat történelmi jelentőségét. Minden becsületesen gondolkodó ember előtt világosan az, hogy Tito elnök háromhetes szovjetunióbeli tartózkodása nyomán létrejött közös nyilatkozatok történelmi dokumentumot jelentenek mind a jugoszláv és szovjet népek testvéri barátságára, mind pedig a két párt közötti elvtársas együttműködés szempontjából.

Nyilvánvaló, hogy a két kormány között létrejött nézetazonosság a nemzetközi kérdésekben, nemcsak a Szovjetunió és Jugoszlávia kapcsolataira, nemcsak a szocialista tábor országainak egymásközötti viszonyára, hanem az egész nemzetközi helyzetre nagy kihatással lesz.

Mindkét állam vezetőinek szilárd elhatározása, hogy végleg elfelejtik mindazokat a nézeteltéréseket, amelyek a két ország között mesterségesen szítottak és amelyekből hasznát csak a kommunizmus ellenségei kovácsolhattak maguknak. Ez a viszály annyira természetellenes volt, hogy önként merült fel minden becsületese emberben a gondolat, hogy e nézeteltérések minél előbb véget kell vetni. Bizonyos, hogy Tito elvtárs moszkvai látogatása után a két ország közötti szilárd kapcsolat — amely elsősorban a közös célon, a kommunizmuson alapszik — erősebbé válik, mint valaha.

A Szovjetunió és Jugoszlávia vezető államférfiai valamennyi nemzetközi kérdést alaposan megtárgyaltak. E tárgyalások pedig azt bizonyítják, hogy a leglényegesebb nemzetközi kérdésekben teljes mértékben meg egyezik a két kormány véleménye. Vonatkozik ez elsősorban a leszerelés kérdéseire, amelyben Jugoszlávia azt a nézetet vallja, hogy a részletmegoldások is eredményesek lehetnek ebből a szempontból. A jugoszláv kormányfőnek nagy fontosságot tulajdonítottak a Szovjetunió kezdeményezésének, amely szerint 1.200.000 fővel csökkent a Szovjetunió haderejét és arra a megállapításra jutottak, hogy az ilyen egyoldalú kezdeményezések megkönnyítik és meggyorsítják az általános megegyezést.

Megállapítja a közös nyilatkozat azt is, hogy a fennálló kérdéseket meg kell oldani akkor is, ha ezt összeségükben lehetetlen egyszerre megvalósítani. A nyilatkozat egyes nyugati köröknek azzal az álláspontjával szemben, hogy a leszerelést nem lehet megvalósítani Németország egyesítése előtt, megállapítja, hogy a leszerelés kérdése megérett a megoldásra és éppen ezért a részleges megegyezések is nagy jelentőségűek.

Nagyjelentőségű a két kormány az az együttes megállapítása is, hogy a Kínai Népköztársaságnak is kell foglalnia az őt megillető helyet az Egyesült Nemzetek Szervezetében. Ugyanakkor megállapították az ENSZ nagy szerepét a nemzetközi kérdések békés megoldásában és az atomenergia békés felhasználása tén.

Hazánk dolgozó népe érthető örömmel fogadja a jugoszláv és a szovjet kormány közös nyilatkozatában foglalt megállapításokat, mert hiszen azok teljes mértékben fedik népünk célkitűzéseit is. Bizonyos, hogy a két kormány közötti megállapodás megkönnyíti hazánk és Jugoszlávia közötti kapcsolatok elmélyülését, mert hiszen a két ország közötti baráti kapcsolatoknak nagy és dicső hagyományai vannak.

A Szovjetunió Kommunista Pártja és a Jugoszlávai Kommunista Szövetségének kapcsolatairól kiadott közös nyilatkozat örömmel tölti el hazánk kommunista tömegeit, mert az abban foglaltak is bizonyítják, hogy azok a pártok, amelyek Marx, Engels és Lenin elveire alapítják célkitűzéseiket, elszakíthatatlanok egymástól és a nagy cél egyesíti őket a szocializmusért és a kommunizmusért vívott harcban.

Ma, Tito elvtárs Romániába való érkezésének napján kettős örömmel köszönti dolgozó népünk a Moszkvában kiadott közös nyilatkozatokat, mert azok lehetővé teszik, hogy megerősítsük testvéri kapcsolatunkat a hős jugoszláv néppel.

A VOKSZ elnöke Bukarestben

Az ARLUS Központi Tanácsának meghívására pénteken a fővárosba érkezett A. I. Denyiszov, a Külföldi Kulturális Kapcsolatok Össz-szövetségi Egyesületének (VOKSZ) elnöke, aki feleségével együtt látogatást tesz országunkban.

A báneasai repülőtéren dr. C. I. Parhon professzor, akadémikus, I. Murgulescu akadémikus, Ion Pas, Al. Buican, dr. I. Bogdan, Octav Livezeanu, Eugen Rodan, az ARLUS Központi Tanácsának több tagja, a Külföldi Kulturális Kapcsolatok Román Intézetének képviselői és a sajtó képviselője fogadták a vendégeket. Jelen volt a megérkezésénél V. F. Nikolajev, a Szovjetunió bukaresti fideles ügyvivője is.

(Agerpres)

Román és szovjet tanulók barátsági hete

Junius 24. és július 1. között tartják meg ország-szerre a „Román és szovjet tanulók barátsági hetét”. A tanulói barátsági hetét az ARLUS Központi Tanácsa rendezi, együttműködésben az IMSZ-szel és a tanügyi dolgozók szakszervezetével.

A tanulói baráti hete során összejöveteleket, ünnepségeket, csoportos pihenőnapokat rendeznek. Előadásokon ismertetik a szovjet iskolások életét és munkásságát. A fővárosban a „Román—Szovjet Barátság Házában” június 23-án a fővárosi középiskolák legjobb tanulói, 24-én pedig a pionírok találkoznak. Június 30-án a fővárosi tanulói ünnepség lesz, majd az iskolák a tiszteletre, amelyben Zoia és Sura Kozmodemjanskaja tanulók.

A barátsági hét megnyitása alkalmából kiállítás rendeznek a fővárosban „A szovjet gyermekek boldog élete” címmel.

Az ünnepi hét gazdag műsora keretében széleskörű levélváltás indul a román és szovjet iskolák és tanulók között.

(Agerpres)

Dolgozó nőink küldöttsége hazaérkezett Budapestre

A Román Népköztársaság dolgozó nőinek küldöttsége, amely Liuba Chisinevski elvtársnőnek, az SZKT főtitkárának vezetésével Budapestre részt vett a dolgozó nők nemzetközi értekezletén, csütörtökön este visszaérkezett a fővárosba.

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni neptanács lapja

XII. évfolyam, 3526. szám

1956. június 24. vasárnap

4 oldal, 20 bani

Készöntjük a testvéri jugoszláv nép képviselőit

Történelmi jelentőségű örömnemre virradt ma hazánk dolgozó népe. Szeretett és kedves vendég érkezik hazánkba: a testvéri jugoszláv nép képviselője, Joszip Broz Tito elvtárs, a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság elnöke.

A mesterségesen elszórt emberek után újabb felragyog — most már véglegesen és zavartalanul — a két nép közötti megértés és együttműködés napugara és ennek egyik jele Tito elvtárs és kíséretének romániai látogatása.

Joszip Broz Tito elvtárs kíséretében hazánkba érkeznek Jovanca Broz az elnök hitvese, valamint Edward Kardelj és Koca Popovic elvtársak. Szívünkkel kívánjuk, hogy magas vendégeink érezzék jól magukat országunkban és vigyék magukkal hazánk egész népének baráti köszöntését a testvéri jugoszláv nép számára.

Az új technika bevezetéséről

A termelékenység növelésének egyik fő tényezője az új technika bevezetése. Ezen a téren a legfőbb munka az MTTE-re hárul, amelyek feladata, hogy az újat a termelés felé irányítsa. Városunk MTTE főtitkárának vezetősége és tagjai e célra ezt a célkitűzést valóra válnak.

Az MTTE helyiségében néhány nap előtt a fiókvezetőség gyűlést tartott, amelyen megbeszéltek a harmadik negyedévi tervet, valamint az MTTE munkájának megjavítását célzó új javaslatokat.

A vezetőbizottság elnöke Kaffiavicz Sándor mérnök ismertette a köz- és a feladatokat, amelyek a közeljövőben az egyesület tagjaira hárulnak. A legfontosabb feladat, amelyet minden MTTE tagnak kitartó harcot kell vívnia, az új technika bevezetése üzemünkben a II. kongresszus alkalmával megjelölt feladatok alapján.

A másik fontos kérdés, amely a termelés fellendítésében igen nagy szerepet játszik, és mint ilyen az egyesület munkatervében is élenjáró helyet foglal el, az újítások és észszerűsítések kérdése. Tervezték ezenkívül azt is, hogy a negyedévi időszak folyamán több műszaki ismereteket terjesztő előadást tartanak különböző üzemekben.

A terv körül élénk vita alakult ki. A vezetőbizottság tagjai közül érdekes kérdéseket vetettek fel. Bivól mérnök szerint keresni kell a lehetőséget annak, hogy a szovjetunióbeli és a népi demokratikus államok üzemekkel tapasztalatcseréket szervezzenek üzemünk műszaki színvonalának növelése érdekében.

Siclován mérnök a G. Dimitrov gyártól javasolta, hogy üzemünk keretén belül kísérletezzék ki a kokillba való öntést és abban az esetben, ha a kísérletek sikerrel járnak, terjeszték azt ki a város többi üzemére is.

A tervképzés körüli vitában felszóllalt még Zárai Odón, a December 30. gyár mérnöke, Zsivotszky Ferenc, a közüzem mérnöke, Tolvaly Béla, a cukorgyár főmérnöke és mások.

Riven Ioan,
levelező.

Verseny-vizsgán

Szépnek, kellemesnek ígérkezett a vasárnap. Már a reggeli órákban tisztá, felhőtlen volt az ég, s a nap akadálytalanul árasztotta meleg sugarait. Különösen örültek ennek az aradi gyárak és intézmények vöröskeresztes csoportjainak tagjai, akik ezen a napon tartották meg verseny-vizsgájukat.

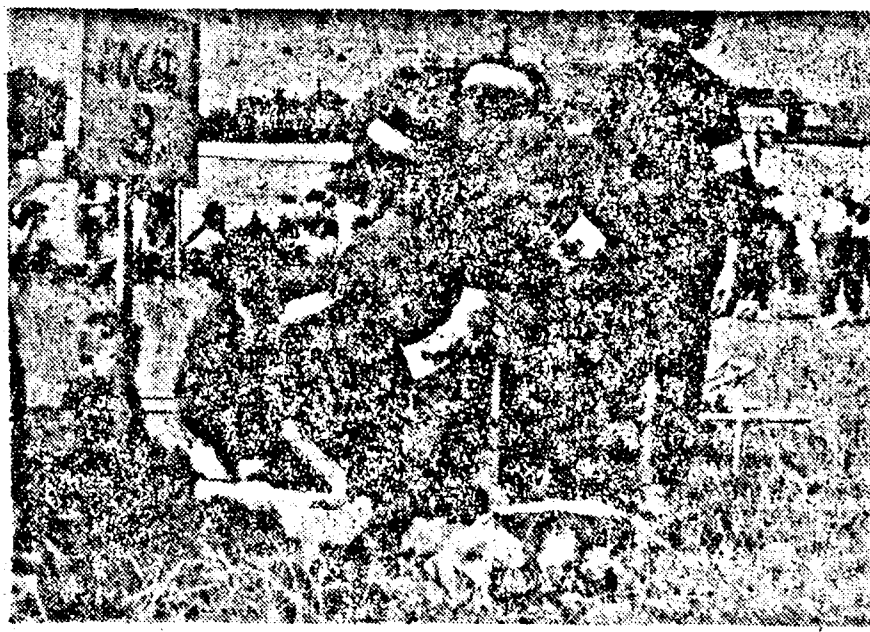
A csoportok már jóval reggel nyolc óra előtt megérkeztek és szinte teljesen eltelek a Progresul sportpályán, a verseny színpadán. Mindenki kíváncsian és egyben izgatottan várta a verseny kezdetét. A város üzemének és gyárainak 19 vöröskeresztes csoportja gyűlt itt össze, s ez fejtődést jelent, mert a tavalyi versenyen csak 15 csoport vett részt.

Érdekessé, megkapó képet nyújtott a versenyen megjelent serege. Látszott, hogy valamennyien szorgalmasan tanulnak és most szeretnék bebizonyítani, hogy tudnak is. Figyelmük megegyezően a versenyre elhozott vöröskeresztes faliújságokat.

Másutt csoportokba verődve elemézték az eddig tanultakat. A verseny ünnepélyesen kezdődött és ez a hangulat végigkísérte egészen a befejezésig. A megnyitó ünnepség, a fuvózenekar kíséretében történő felvonulás után kezdődött a verseny. Minden csoport igyekezett tudása legjavát adni. Bebizonyították, hogy a tanulási folyamat 72 leckeiből, több mint négy hónap alatt, sokmindent megismertek. Egymástól oldották meg a feladatokat.

— Mai versenyünk — mondotta záróbeszédében dr. Zicher József, a Vöröskereszt városi bizottságának elnöke — jóval magasabb színvonalú volt, mint az elmúlt évi. Bebizonyosodott, hogy a csoportok szorgalmasan készültek. Felhívta a jelenlévők figyelmét arra, hogy továbbra is szorgalmasan tegyenek eleget kötelességüknek. Az első helyezettek pedig álljanak hivatásuk magaslatain a közeljövőben sora kerülő tartományi versenyen.

ták meg az akadályokon keresztül történő sebesült szállítást, első segélynyújtási műveleteket, kéz- és lábtorzok kötését, s egyebeket. Megállapították, hogy a városi Vöröskereszt bizottság alaposan felkészült erre a versenyre és kifogástalanul biztosította az előfeltételeket. A vöröskeresztes csoportok jó felkészülése és a szervezés meghozta a várt eredményeket.

Képünk az egyik vöröskeresztes csoportot ábrázolja tevékenység közben.

— Mai versenyünk — mondotta záróbeszédében dr. Zicher József, a Vöröskereszt városi bizottságának elnöke — jóval magasabb színvonalú volt, mint az elmúlt évi. Bebizonyosodott, hogy a csoportok szorgalmasan készültek. Felhívta a jelenlévők figyelmét arra, hogy továbbra is szorgalmasan tegyenek eleget kötelességüknek. Az első helyezettek pedig álljanak hivatásuk magaslatain a közeljövőben sora kerülő tartományi versenyen.

A vizsgálóverseny eredményeinek kihirdetésére a délutáni órákban került sor. A verseny résztvevői türelmetlenül várták ezt a pillanatot. A pálya zöld gyepén rendezett sorokban és csoportokban összegyűlt, többnyire fiatalok legzetvisszafogva figyelték a hangszórót. Vajon ki lesz az első? — kérdezték.

A vizsgálóverseny első helyezettje a CFR vasutállomás vöröskeresztes csoportja lett, — közvetítik a hangszórók.

Ezután sorban átadták az okleveleket, a második díjat nyert I. Ranghet, s harmadik díjat nyert November 7. gyár és a negyedik díjat nyert CFR iskolának. Megható jelenet volt, amikor a tavalyi versenygyőztes Vörös Tróféla gyár vöröskeresztes csoportjának vezetője átadta a versenyzásról az első díjat nyert CFR állomásnak. Dicsőre oklevelet kaptak még a TEBA, a G. Dimitrov, a városi közüzem, a villanygyár és más, jó eredményt elért üzemi Vöröskereszt csoportok.

Az első három helyezést elért csoport minden tagja értékes könyvjutalmat is kapott. Befejezésül dr. Zicher József köszöntet mondott a Vöröskereszt csoportokat előkészítő orvosoknak, akik lenkadatlan akaratukkal igyekeztek kiképezni a csoportokat. Ezek között találjuk dr. Dan Ioan, dr. Hanga Ladislau, dr. Siclován Romulus és másokat, akik szintén dicsőre oklevelet és könyvjutalmat kaptak.

Juhász László

Az RNK íróinak első kongresszusa

A csütörtöki délutáni ülés

Ovid S. Crohmăniceanu kijelentette, hogy nagyra becsüli Zaharia Stancu akadémikusnak nagy tehetségről tanuskodó könyveit, de sajnálja, hogy Zaharia Stancu felszólalásában személyes civódásokat elvi kérdéseket tüntet fel.

A csoportosdi szellemről és a kölcsönös tömjenezésről szólva, Ov. S. Crohmăniceanu elvtárs utalt arra, hogy Z. Stancu, P. Dumitriu és a Gazete Literară vezetőiségében helyet foglaló más elvtársak, valamint a „Steaua” című kolozsvári folyóirat egyes szerkesztői részéről tapasztalható volt ez a jelenség. Hangsúlyozom, — mondotta — hogy tisztelem és becsülöm az említett írók alkotásait s legkevésbé sem keverem össze műveiket ezzel a viselkedéssel. A felszólaló hozzátette, hogy jobb lett volna, ha a beszámoló konkrétan küzdötték volna a dogmatizmus ellen.

Petru Dumitriu társjelentését — folytatta Crohmăniceanu elvtárs — a prózairodalmunk problémáit való nyilvánvaló elszakadás jellemezte. Dan Desliu elhanyagolta társjelentésében a költői alkotó munka sajátos követelményeit. Paul Georgescu társjelentése az irodalombírálatról nem mélyített el elméletileg olyan kérdéseket, amelyek egész irodalmi életünket foglalkoztatják, mint például a tipikuság problémáját. Befejezésül — Z. Stancu akadémikus felszólalására hivatkozva — állást foglalt az ellen, hogy megbélyegző jelzőkkel illessenek egyes műveket és megfélemlítési módszereket alkalmazzanak. Ezek a múlt hibái voltak és meg kell akadályozni, hogy megisméjlődjének, bárkitől is indulnának ki.

Mihai Beniuc, aki az ülésen elnökölt, megjegyezte, hogy értékelte Ov. S. Crohmăniceanunak arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy nem akarja civódással súlyesíteni a bíráló vitát, de úgy véli, hogy némleg a bíráló is a személyes viták malmára hajtotta a vizet.

Szemlér Ferenc kidomborította, hogy hazánkban az írók teljes alkotási szabadságnak örvéndenek. En személyesen — mondotta — érzem, hogy bármilyen költői témát szabadon feldolgozhatok. Igaz ugyan, hogy költői lelkiismeretem ezt két felételehez szabja: hogy a munkásszályi álláspontját képviseljem íráisamban s hogy a legmagasabb művészi követelményeket támasszam magammal szemben. A felszólaló bírálta Dan Desliu társjelentését, mert főleg tematikus elgondolásokra volt felépítve anélkül, hogy ugyanakkor kellőképpen hangsúlyozta volna a költői művészet elengedhetetlen előfeltételét, a mesterségbeli tudást.

Petru Dumitriu elvtárs társjelentésének — mondotta Szemlér Ferenc — megvannak a maga hibái, amennyiben jobbra a francia irodalom, nem pedig az RNK irodalmának kérdéseit taglalta.

Marinov Lamar, a Bolgar NK Írószövetségének titkára a román és a bolgar nép történelmi baráti kapcsolatát elevenítette fel és hangsúlyozta, hogy szorosabbra kell fűzni a két ország kulturális kapcsolatát.

Alfred Mendelsohn elvtárs, az RNK Zeneszerző Szövetségének titkára, kifejtette, hogy a két alkotási szövetségnek meg kell teremtenie a szükséges feltételeket az írók és a zeneszerzők közötti gyümölcsöző együttműködéshez.

Jakov Bas, az Ukrán SzSZK íróinak üdvözlését tölmcsolvá, hangsúlyozta, hogy az ukrán nép szeretettel fogadja a román irodalmat. Ukrajnában egyre nagyobb számban adnak ki klasszikus és mai román irodalmi műveket, amelyek növekvő népszerűségnek örvendenek.

Petru Dumitriu elmondta, hogy nagyon bántja Ov. S. Crohmăniceanu elvtárs heves, gunyos támadása, a bírálóiól megértést érdemlő Z. Stancu elvtárs ellen és az iránta tanúsított tiszteletlensége. Véleménye szerint a kritikusoknak is jobban kellene tisztelniük egymást s ugyanakkor meg kell bírálniuk egymást. Crohmăniceanu nem bírálta meg önmagát az elkövetett hibáért. A felszólaló felhívta a figyelmet arra, hogy „az irodalombírálat diktatúrája” fenyeget és sajnálattal fejezte ki azért, hogy a Scinteia csakis, vagy csaknem kizárólag Crohmăniceanu bírálatait közli. Crohmăniceanu megaláztatott a „csalhatatlan” kritikusok csoportját, közepén pedig ott van a se nem tömjenezett, se nem csalhatatlan író tömege.

Petre Gheorghe elvtárs, az IMSZ Központi Bizottságának titkára, az Ijgmunkás Szövetség Központi Bizottsága megbízásából és az egész ifjúság nevében melegen üdvözölte a kongresszust. Ifjúságunk mérhetetlen kultúrsumjáról beszélve, Petre Gheorghe elvtárs sajátállattal állapította meg, hogy még mindig megjelennek közepes színvonalú könyvek. Felszólította az írókat, figyeljék meg az új ifjúsági építőtelepek életét és általában ifjúságunk alkotó tevékenységét. Az ifjak egyre gyakrabban hangoztatják: Irjanak már egyszer a szerelmről is!

Petre Gheorghe elvtárs kérte az írókat, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet a gyermekirodalomra. Ugyanakkor hangsúlyozta, hogy megfélelő intézkedésekkel gondoskodni kell a szárnyaikat bontogató ifjú írók helyes irányításáról.

Eduard Claudiu, a Német Demokratikus Köztársaság íróinak testvéri üdvözlését tölmcsolta, majd az új német irodalomról beszélt. Ne feledkezzünk meg arról, — mondotta — hogy a Német Demokratikus Köztársaság irodalma egyike azoknak a legjobb célpontoknak, amelyek felé a nyugati kommunistaellenes erők támadásai irányulnak.

Széleskörű amnesztia

a Német Demokratikus Köztársaságban

BERLIN. (Agerpres.) A Neues Deutschlandban megjelent a Német Demokratikus Köztársaság Miniszterelnöksége sajtóosztályának közleménye, a demokratikus törvényesség megerősítéséről, a népi képviselők szerepének fokozásáról és a köztársaság további demokratizálásáról. A közlemény rámutat arra, hogy a köztársaság állami szervei megvizsgálták Németország Szocialista Egyesült-pártjának, valamint más demokratikus pártok és tömegszervezetek javaslatait és ajánlásait, amelyeket a Népi Kamara, a kormány és a Demokratikus Németország Nemzeti Frontja Országos Tanácsa elé terjesztettek a felsorolt kérdésekben. Ennek alapján az illetékes szervek felülvizsgálták az állambiztonsági szervek és a bíróság múltban hozott ítéleteit, határozatait és intézkedéseit. A felülvizsgálat nyomán több fontos határozatot fogadtak el.

A köztársasági elnök és a kormány elhatározta, hogy felfüggesztik a büntetés végrehajtását, vagy megkegyelmeznék 11.896 olyan személynek, akik különböző büntéselemeket követtek el és most töltik ki büntetésüket. Az igazságszolgáltatási szervek megbízta kaptak, tanulmányozták annak a lehetőségét, hogy a jövőben ítéleteikben a büntetés felfüggesztését is kimondhassák.

Az állambiztonsági és igazságszolgáltatási szervek

Közmulvelodes ☆ Irodalom ☆ Muvézet

Kása János

TUNÓDÉS

Mi lágyítja dallamossá a hangot?
Az évezredes bölcsődal talán,
mely ósanyád szent ösztönéből kelt
s azóta szárnyal anyák ajkán?

Mi puhítja oly selymessé a kezéd?
Evezredes simogatás talán,
mely becézgetve, lágyan siklott át
gyermeknemzedékek szőcske haján?

Mi ékesíti csillogóvá szemed?
Talán az évezredes könnyűpatak,
mely ósanyád bu-orrásán fakadt
s a tükrében ma napsugár kacag?

Seresztély Béla

A méh és a tücsök

A jászminbokrót dalolom,
Mely illatos, fehér,
Virág tövében a két levél,
Mint két kicsi tenyér,
Ugy táru ki adakozom.
A méhecske felé,
Hogy az a virágmézből hull
Es megszédül belé.

Majd kitérja kis szárnyait
S a nap felé repül,
A zöldruhájú fű között
Egy tücsök hegedül,
A kicsi méh terhet viszi,
Mert várja a család,
Es úgy kacagja röptében
A lump tücsök dalát.

Mert ő és dolgos társai
Nem féltek a telet,
Mikor az éhség ott virraszt
A tücsökhöz felett,
O mézzel és mézet ad,
— Ki mint vet, úgy arat, —
A rest tücsök siratja majd
Az eldőlő nyarat.

A jászminbokrót s rózsáig
Virágzástól kacag,
Míg én állok s versem irom
A kéklő ég alatt,
Fenn szál a méh,
Lent a tücsök,
Két a méh kinevet,
Mert az ő zümmögése győz
A tücsökhöz felett.

Irodalmi délután

A Petőfi Sándor irodalmi kör
újabb rendezvényre készült, melyet
ez év július 1-én tartanak meg az
Alimentara V. Alexandri (Salacz)
utcai klubhelyiségében.

„Fenséges dolog igazgatónak lenni — elmékedett Eszes Béla, a görbe-
becs-gyár direktora. Az ember osz-
vopos tagja a társadalomnak és ki-
zárólag igazgat.

Be szép is ez, be esodálatosan
szép!”

Erre azután megigazította nyak-
kendőjét és szerjölött elégedetnek
érezte magát az öblös, pírás zé-
ken, amely bárszönyereghez hason-
lított. Ahitattal adózott a sorsnak,
hogy ilyen jóindulatú volt öhozza és
ezért pártatlan tehetőségét bocsátotta
az emberiség, a köz szolgálatába.
Most is éppen alkotó gondolkodásba
kezdett, de a telefon berregése meg-
zavarta. Röviden arról értesítették,
hogy a hét órára készítsen jelentést
saját munkájáról.

A ballástalan hír megborogtatja.
Bajszolatán arca elsápadt és nemes
szándékú, egészséges ötleit azonn-
nyomban elszállingózták. Ettől fogva
nagyon sóltának, kietlennek találta
az életet, szinte sajnálkozott saját-
magán és szűz a sorsot. „Bennár-
ket, igazgatókat sokasem fognak be-
békében hagyni” — mormogta és kez-
de trügyni a gyár elmunkásának
helyzetét. Mert milyen kellemes is az
élete egy jó szakmunkásnak! Senki
sem kéri fel jelentésértéket, mindenki
megbecsüli, elismeri, szereti, de mi-
lyen nehéz az igazgatónak!

Sulyos megállapításokat tett, mélt-
atlankodott, de ennek ellenére sem
érezte onzalmatot aziránt, hogy visz-
szatérjen a régi helyére, a munka-
padhoz. Sőt, mi több. Már azt is
kezdte kétségbevonni, hogy ő valaha
munkás volt. Kialbó Imre, a titkár
segítette hozzá a múlt jeledéséhez és
gyakran mondogatta neki, hogy:
„Igazgatónak születni kell, Bélus-
kám.” Milyen szöpen hangzik! Es
Eszes Béla addig-addig hajlogatta a
bölcsességet, míg odahaza, végül így
módosította: „Hja Eszükém, kis je-
ledésem, én igazgatónak születtem.”
S ha már így nagy csapást mért
ya a könyörtelen sors, bármennyire

A filharmonia énekkarának első a cappella hangversenye

A hangversenyekeket látogató zeneked-
velők érdeklődéssel várták a fil-
harmonia énekegyüttesének első ön-
álló hangversenyét. Eddig az ének-
kar kizárólag szimfonikus hangverse-
nyeken, a zenekar szerkesztésének
léptét pódiumra. Nyilvánosság előtt
csak keveset szerepelt, s így a kö-
zönség nem ismerhette kellően. Ep-
pen ezért, különös örömmel üdvözöl-
jük az énekkar első önálló hangver-
senyét.

Az énekkar — amely mintegy két
esztendője hivatalos körútként dol-
gozik — ma már fontos szerepet tölt
be városunk zenei életében. Az
együttműködésben az elmúlt évek-
ben még komoly nehézséget jelentett,
hogy fennállása óta több dirigens állt
az élen, aminek következtében fejlő-
désében egységes művészeti elkép-
zelés nem érvényesülhetett. Mostani
bemutatókódása azonban számot adott
az énekkar fiatal irányítójának, Ana-
tol Gorejaevnek áldozatos munkájá-
ról, aki csak néhány hónapja vezet
a kórust. Énekkarunk első a cappella
hangversenye a problémák egész sor-
át vetette fel. A fiatal kórusvezető
felismerte, hogy művészi kórusmunk-
kát csak az a cappella iskolára lehet
építeni. Ahol ez az alap jó, ott a
legkülönbözőbb feladatok tarka rend-
szertelensége sem tehet túlságosan
nagy kárt az együttesben, ott a fejlő-
dés feltétlenül biztosítható.

Örömtől azonban nemcsak a bemu-
tatkozás pusztá ténye váltott ki be-
lőlünk, hanem a kórus jelenlété-
s színvonalas teljesítménye is. Ne-
válaszolni a kérdésre, mi volt mag-
ragdóbb: a rendkívül sokoldalú,
gazdag műsorszámok, vagy az a köv-
etel teljesíthetőség, mellyel a két
hosszu estét a legkisebb fáradság
nyoma nélkül énekeltek végig: az
előadásmod meggyerő közvetlensége,
vagy pedig az egyes művek tökéle-
sen egyszerű tolmácsolása?

De mielőtt az egyes művek elő-
adásáról külön-külön megem-
lékeznénk, elsősorban az énekkarról,
a kiváló hangszerről kell szólnunk.
Már az elején kitűnt, hogy az ének-
kar az éneklés művészetének igen
magas fokán áll. Egységes, szép,
tiszt, egészséges és kulturált hang-
zást nyújt, amelyben szinte harmóni-
kus egészbe olvadnak össze az egyes
szólamok. Dinamikailag is igen nagy
feladatot képes megoldani a kórus.
Hallottunk lehelletfinom pianissimót
és erőteljes, de mégsem kiabáló for-
tissimót egyaránt, s ami különösen
fontos, jól megformált crescendo-
és decrescendoakat is. A jó hangszere-
tehat ott van az együttes vezetőjének
kezeiben. A kórus karnagya, Anatol
Gorejaev, pedig tud jászant ezen a
hangszere. Jellemző vonása a mon-
danivaló plasztikus megformálása, a
drámaságra való törekvés, a mű
egészének megragadása és kifejezé-
se. Egész magatartását valami mélt-
óságos egyszerűség hatja át. El-
gondolást tekintetével és leszűkített
kézműveltségével fejezi ki. Az ének-
kar ellenállhatatlanul követi akara-

tát, de ő gyakran nagyvonalu egy-
szerűséggel háttérbe vonul: az ének-
kari magától énekelte, hogy a kö-
vetkező pillanaton még többet mond-
hasson határozott beavatkozással.
A darabok indításánál, de a későbbi
folyamán is, technikai megoldá-
sai gyakran egyéniek. Az énekkar

megszólalása igazolja az eszközök
helyességét. A fiatal kórusvezető rö-
vid idő alatt elismerést érdemlő, lel-
kiismeretes, gondos, eredményes mű-
vészi munkát fejtett ki.

Az énekkar műsorának első részé-
ben Ion Vidu kórusvezetőjeit hal-
lottuk. E műveket a negyedszázad-
dal ezeltől elhunyt nagy román né-
dalgyűjtő és feldolgozó, Ion Vidu
(1863—1931) iránti tisztelettel je-
lölték az énekkar műsorára. Művei or-
szágszerte nagy népszerűségnek ö-
rvendenek. Lira és erő, hajlékonyság és
ellenállhatatlan sodrás jellemzi az
előadott darabokat, amelyeket a ve-
gyeskar bensőséges, de egyszerű elő-
adásban, az önfeladati zenélés öröme
árasztva tolmácsol. A továbbiakban
nagyobbrészt hazai népdalfeldolgo-
zók alkotásaival ismerkedtünk meg
a vegyeskar előadásában. Légielen
finom szólamok, tisztán intonált har-
monikák ragadták magával a hallga-
tót. A következő számokat is a fel-
tűnően jólétes technikai biztonság
s a felszabadult zenélés közvetlensé-
ge jellemezte. Külön fejezetet érde-
mel az est sokat foglalkoztatott ki-
tűnő szölistája: Mircea Emandi. Ke-
lemlés tenorjának hajlékonyságával,
előadásmodjának közvetlenségével
megnyerte a hallgatóságot. Az est
további szólóelőadói is: Lili Brănilă-
ru, Mădărită Edith és Maria Serban,
sikeresen megállták helyüket.

Meg kell azonban említenünk
azt, ami zavaró volt ezen a
hangversenyen. A műsor közbetűző
részében Haydn Euzsábok című ora-
tóriumból egy duett hangzott el,
majd Mozart Varázsjuola című op-
rájának első felvonásából a kointet-
tet adták elő, végül Verdi Rigoletto
című dalművének harmadik felvoná-
sából a kvartettet tolmácsolták a kó-
rus szólistái dicsőretek érdemlő igye-

kezettel. Mégis, valahogy nem érez-
tük teljesen helyénvalónak a szó-
lamokat az est aránylag könnyebb
műsorszámokba való iktatását. Mert
olyan műsorban, amelyet Ion Vidu,
Kiriác, Gh. Cucu neve jémelez, ne-
genül hat a klasszikusok gazdagabb,
nemesebb érzelmvilága és ez a né-
zene igazi élvezetét is megnehezíti.
Es még egyet: a jövőben nagyobb
súlyt kell fektetni a műsor összeállí-
tására. Az énekkar bátrabban tén-
szen második nagyobb formájú, na-
gyobb lélegzetű alkotásokat az a
cappella-műfaj területén is. Sok
kis mű kaledonszkopszerű váltakozá-
sá fázisát a zenehallgató számára.
A tiszta vokális stílus egy-egy ér-
telmes alkotásának élvezése ugyanolyan
koncentrált beelélést kíván, mint a
legvalóságosabb eszközökkel meg-
írt bármely más kamaramű. A tar-
talmában és hangulatában néhány
percenként változó élményanyag be-
fogadása kimerítő feladatot jelent a
hallgató számára.

Mindent egybevetve örömmel
állapítottuk meg, hogy az
énekkar előtt további fejlődési távo-
latok nyíltak meg. Jogosan állá-
píthatta meg a hangverseny után Du-
mitru Botez karnagy, az RNK érdemes
művésze, a bukaresti Zeneakadémia
karnagyvezető szakának tanára, —
Anatol Gorejaev egykori mestere —
hogy filharmoni-
ának énekkara jó
utón halad, amely
biztosan vezet a
további sikerek
felé. A siker
azonban ne va-
kítsa el a kórus
tagjait. A további
feladatok nem kicsi:
az együttes mun-
káiban és műso-
rában vannak
még megoldásra
váró kérdések, a-
melyekre még to-
vábbi elemző cik-
keink során té-
rünk rá. Az ének-
karnak sokoldalú,
nehéz feladatot
kell a továbbiak-
ban is megoldá-
nia. Minden re-
mény meg van
arra, hogy az
együttes szorgo-
almas munkájával
az elkövetkező-
ben is jelentős té-
nyezője lesz fil-
harmonidnának, a
rosunk zenei éle-
tének, eredményes
és sikeresen
gazdag munkát
fog kifejtetni a
következő évad
szimfonikus és
önálló hangverse-
nyeiben.

Nagyhatalmú J.
FRENTEU SEVER: Arckép

SZÁSZ MÁRTON

ÚJ TERMÉS ELŐTT JELENTÉS

Városiak — a köházak közt —
ugy nézem egyre az eget,
mint ki számolkér ott a kéken
minden kis fölött, feleget.

„Esel itt hullj le, itt, reánk ess!
Nekünk hullasd le cseppjeid!
Igy nagyvá nősz majd: begyűjt, elvisz
Bega, Duna, a tengerig!

Az ablaknál utasok állnak,
mind-mind a határt kémleli.
...Munkál a nyár s a ringó buzát
lassan arannyá érleli.

KOSTOLÓ

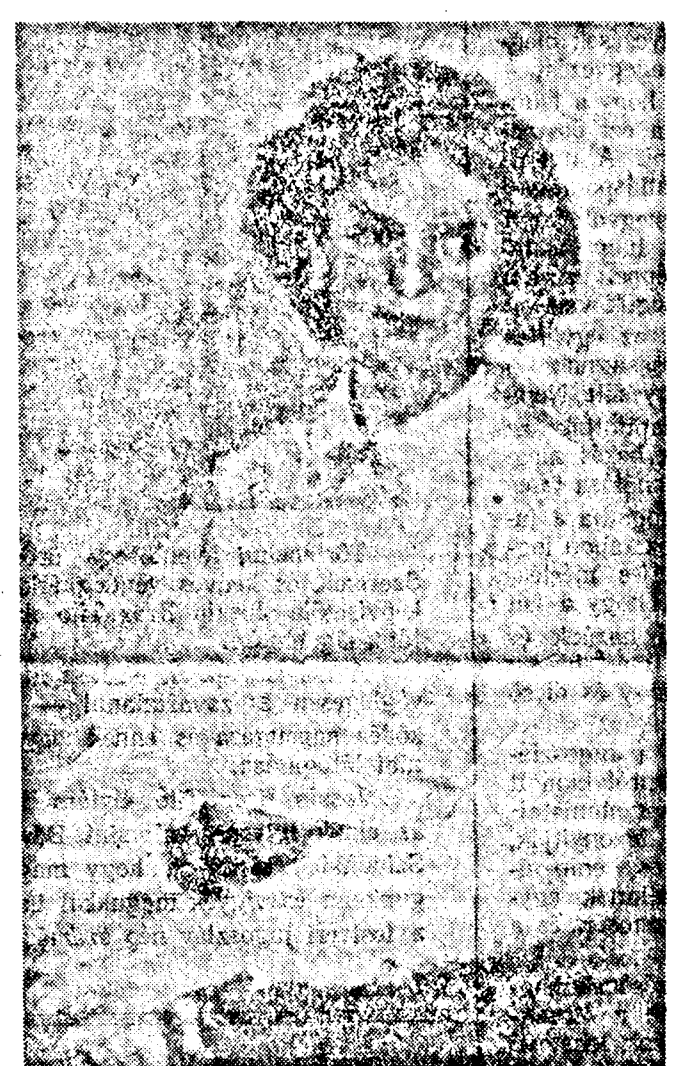
A csuszós uton ezernyi tócsa
ringat egy-egy külön napot.
Előttöm három zömök paraszt
kimért léptekkel ballagott.

Egyikük: hajlott. Barna arcán
sok tavasz s nyár véste jelét.
Friss, fiatal a másik kettő —
olyanok, mint a jegenyék.

Ott künn ne hullj! Ne verd a búzát!
Meleg kell, amely érleli...
Lám: felhőkkel birkózik a nap —
szívemből szurkolok neki.

— Ki a határbal — lendít tette
a vágy, a szív, a gondolat...
Tudom tágu, firdöm a fényben,
előttöm elhuz egy vonat.

Aradi képzőművészek alkotásai

FRENTEU SEVER: Arckép

TÖRÖK ISTVÁN

IGAZGATÓNAK SZÜLEJNI KELL

(Szafira)

is nehéz, elviseli, el, akár élete vé-
gig.

Lassan arra is rávezette magát,
hogy nélkülözhetetlen. Ez történt
most is. Így hát ismét kénytelen
helyezte magát és csak úgy rájött
agáiban az alkotó gondolatok...

Kora délelőtt Fényes Jenő anyag-
beszerző kereste fel irodájában. Ma-
gas, sovány, kissé görbe hátú ember,
ellentétben az igazgatóval, aki ala-
csony és kövér.

Igazgató elotárs — szölt Fényes
csendesén, — a részecskék ismét kés-
nek. Fel kellene utaznom a minisz-
teriumba.

Eszes határozott álláspontja he-
lyezkedett.
— Szó sem lehet róla — mondtá-
ta. — Mit gondolt, az állam pénzét
semiségekre pocsékolhatjuk? Nem,
barátom. Majd menjön az anyag...

— A ha nem, bepereljük a gyárat.

— A perrel nem sokat érünk.

— A földroba nem megyünk,
elotárs. Végeztünk.

Fényes meghajolt és távozott. Az
előszobában Katkó, a titkár állította
meg.

— Mikor utazol Jenő?

— Semikor. Nem enged az igaz-
gató.

— Kérlek szépen Jenőké, készüj
fel és holnap délután utazol. Majd
én elintézem.

„Micsoda hasznavehetetlen embe-
rek — töprengt el ezalatt az igaz-
gató. — Mindegyik csak saját ér-
dekeiben akar cselekedni. Na persze,
mit is várhatok tőlük. Önök, egy-
től-egyik.”

Es bármennyire is különösen hang-
zik, Eszes Béla felfedezte a szörnyű
valóságot: az üzemből kizárólag ő
védelmezi a közvagyon, az állam,
a nép pénzét; a többiek pedig, — le-
gyen az munkás, vagy akár beszer-
ző — önök, lelkeiknek, tokaik.

semmikellők, megfertőzte őket a
nagyarvagadás, szívtelen, érdektelen
emberek.

Ki tudja, meddig jutott volna böl-
ceskedésében, ha Pálfi Vera, a fő-
könyvtáros meg nem zavarja.

— Ujjajta kiserőleleket készíte-
tem — nyugtatta át az első példányt
láttaozás végett. A téglalakú pa-
píron keresztben halvány piros csík
húzódott. — Oly sok az anyagkiserő
levél, hogy az emberek állandóan
összelevesztik. Gondoltam, erre te-
gyünk piros csíkot, mert így jobban
megismerik.

Eszes alaposan szemügyre vette a
nyomatványt, azután jénhangon
megszólalt:

— Nem, nem engedélyezem.

Verácsa megbotránkozva nézett
rá és csak ennyit mondott: kérem,
nekelem mindegy, a viszontlátásra.

„Biztos valami hasznát huzna be-
lőle — okoskodott az igazgató —
csak még nem tudom hogyan.”

Hanem a józan ész most sem
hagyta cserben.

„Persze, persze, megocan. Később
ujjásnak minősítik és ki kell jizet-
nem érte a megfelelő díjat. Na, azt
már nem.”

Igy „védelmezte” a közvagyon
s déljét, amikor már elunta a semmi-
tevést, előállította a kocsit és haza-
hajtott.

Másnap reggel mogorván ébredt,
mert eszébe jutott a jelentés. Bosz-
kuságát a kocsirozeón töltötte ki,
mert holtidőt velt felfedezni annak
munkájában.

Az irodában elsőnek Katkó kereste
fel.

— Baj van Béluskám — kezdte
mesterkélt felháborodással. — Ma
reggel összeeszmétem Fényessel. Kés-
nek a részecskék, nem lesz meg a

teró, nem lesz FIZETES és képzeld
Béluskám, nem akar leutazni a mi-
nisztériumba. Hiába erőszakoltam, li-
valkoztam rád is, kérlek szépen nem
ért semmit.

— Nem ért semmit? — Es rá m is
hivatkoztál? — kelt ki magából az
igazgató. — Azonnal küld be hoz-
zám.

— Micsoda liberálizmus van itt,
Fényes elotárs? — kiáltotta Eszes,
amikor az anyagbeszerző belépett az
irodába. — Azt merészel kijelenteni,
hogy nem utazik. Vesszélyben forg a
terv és nem tudom majd jizetni a
munkásokat.

— De kérem...

— Semmi kérem, most az egyszer
megbocsátok, de még ma utazék,
érti, máris.

Fényes kilátorgott az irodából s
csak akkor tért magához, amikor
Katkó megveregette a vállát.

— Mondtam ugye Jenőké, hogy
ma utazol — azzal ismét benyitott
az igazgatóhoz.

— Egyik a másik után, — hadarta
Katkó látható bosszúsággal. — Bé-
luskám, csinálj itt rendet. Te java-
soltad, NAGYON HELYESEN, hogy a
legújabb kiserőlelekre nyomtassa-
nak piros csíkot, mert így nem té-
vesztik össze a munkások és most a
főkönyvtáros okosodik, nem akarja.

Eszes elsápadt. Hogy manapság
mire vetemednek az emberek!

— Nem akarja, okosodik — is-né-
telte sziszegve.

Reszketett a méregtől. Felemelte a
telefonhallgatót és alaposan lehordta
Verácsát. Kiadta határozott utasítá-
sát, hogy a legújabb kiserőlelekre
nyomtassanak halvány piros csíkot.

Katkó távozni készült, de az igaz-
gató megállította.

— Várj csak Imre, várj egy kicsit.

— Aggában kristályosodni kezdett egy

merész gondolat. — Mondd kérlek,
minek lehet nevezni ezt az ujjajta
kiserőlevelet, vagyis azt a csíkot?

— Kezdeményezés — vágta rá
Katkó, de látta, hogy barátja nincs
megelégedve és gyorsan hozzátette:

— Na nem, mégsem... ez Béluskám
egy valóságos újítás, remek újítás.

Ez már igen. Biztos megér egy
hávi fizetést menő összeget, mert
holtidőt takarítanak meg vele, sőt,
ha jobban szemügyre vesszük a dol-
got, bizonyára hozzájárul a terme-
lékenység növeléséhez és az önkö-
ségi ár csökkentéséhez is. Szemil-
lantás alatt jizmerte a piros csík
óriási jelentőségét.

Ennyi munka után érthető, ha
Eszes Béla igazgatót fáradságot, ka-
merültséget érzett. Am nem adta meg
egyikönyven magát. Hasznos te-
vékenységbe, szenvedélyes számíta-
tásba kezdett. Haladéktalanul meg
akarta tudni, hogy mennyivel is csök-
ken az a holtidő.

„Ha egy munkás új, piros csíkos
kiserőlevelet kap az anyaggal, azonn-
al dolgozni kezd, mert tudja, hogy
ez a legújabb, nem lehet tévedés. De
ha nincs piros csík, akkor megkeresi
a mestert és az osztályvezetőt... ez
napi fél óra, összesen ennyi és ennyi
ezer óra... ez havonta...”

Sajnos, tovább nem folytathatta,
mert a számok álmosítottak hatottak
rá, elmosódtak a szeme előtt s mint
rendesen, most is elszunnyadt. Azon-
ban rövidesen felébredt és tovább
okoskodott eredeti gondolatának ke-
resztülvitelén.

Mert lám, akit a sors igazgatói
ranggal ruházott fel, annak meg-
adottát a józan gondolkodás is.

S amikor abbahagyta a munkát,
örömben, meghatottságában könny-
be lábadt a szeme, hiszen valóságos,
az életből merített eleven anyagot
talált a jelentéséhez. Egyszerre a mi-
nennapi élet kérdését föl emelke-
dett és alig várta, hogy felettései
előtt megcsillogtassa tehetségét.

Mert igazgatónak... mégiscsak szü-
letni kell!

Megállnak... Barna tenyerében
pár kalászt morzsol szét az agg.
Izlelgetik a sárga magot...
Kérlek én is, — örömmel ad.

S már négyen öröklük fogainkkal —
és várjuk, hogy ki szól előbb...
De csak mosolygunk, csak izleljük
az ország új, jó kenyérét.

Irodalmi figyelő

★ Megtalálták az első nyomtatott
oroszb ábécés könyvet. A könyvet I.
Fjodorov állította össze 1574-ben
Lvov városában. A tudomány áldgi
álláspontja szerint az első nyom-
tatott orosz ábécés könyv 1634-ben ké-
szült. Az ujjonnan talált mű a maga
korában nemcsak a művelődés orosz-
köze volt, hanem hozzájárult az orosz
nyelv védelméhez is a XVI. századi
lengyel elnyomás ideje alatt.

★ A kínai könyvtárak statisztiká-
ja szerint az 1950 és 1952 között
megjelent könyvek közül 2300 szölt
gyermeknek. A régi kínai irodalom
misztikus és sokszor kegyetlen törté-
neteket adott a gyermekek kezébe.
Az új, nevelőhatású kínai gyermek-
irodalom 1922-től számíthatja léte-
zését. Jeh Seng-tao munkásságától
kezdve. A felszabadulás óta kormány-
támogatással egyre több kitűnő, díj-
nyertes regényt találnak a könyvtá-
rakban és a könyvtáreskedésekben
a legfiatalabb kínai olvasók is.

★ Csehov francia nyelven. A pá-
rizsi Editurs Francois Réunis könyv-
kiadó kiadásában francia nyelven
megjelent A. Csehov műveinek hete-
dik kötete, mely Csehov 47 ábécés
kötetét tartalmazza. Ugyanez a kiadó
kiadta Csehov több színdarabját is.

★ Valéry nem olvasta Gide-et. A
párizsi irodalmi körök szenadójára
André Gide Paul Valéryvel folytatott
levelezésének sajtó alá rendezése. A
levelezésből kitűnik, hogy Valéry,
— Gide kebelbarátja — soha nem ol-
vasta barátja műveit.

★ A kaliforniai egyetem kutatást
folytatott az ugynevezett comicosk el-
terjesztésének megállapítására. Most
kiadott jelentésében az egyetem köz-
li, hogy a comicoskra évi 100 millió
dollár adnak ki olvasókat, többet,
mint az összes közép- és felső isko-
lai tankönyvekre. A főiskolai hallga-
tók 25 százaléka komikó kizárólagos ol-
vasmánya a „remények”.

★ A I Ven című kínai olldiro-
dalmi folyóirat eddig két éves fenn-
állása során a magyar irodalom több
alkotását jelentette meg kínai nyel-
ven: így Fazekas Zsigmond Egyezer
jóllakni című elbeszélést és Urbán
Ernő egy novelláját.

★ A Szovjetunióban megjelent Ra-
bindranath Tagore, a nagy hindu ró
összegyűjtött műveinek első kötete.
Ez az első fordítás, melyet közvetle-
nül bengálból fordítottak. Az eddigi
fordítások ugyanis angol nyelvről
történnek.

★ A Lenini Komszomol Színház
bemutatta Howard Fast Sacco és
Vanzetti hőstette című kisregényének
színpadi változatát. A dramatizálás
munkáját V. Bragin végezte. A szin-
darab címe: New England legendája.

★ Az olasz színházi élet nagy pró-
blémája — ahogy azt egy nemrég
lezajlott színházi értekezlet megál-
lította — a közönség „résztelensé-
ge.” Ennek oka egyszerű az, hogy a
helyiárák igen magasak, másrészt
rossz a színházak műsorpolitikája:
olyan darabokat játszanak, melyek
nem a nép problémáiról szólnak.

Tito elnök és a kíséretében lévő személyek elhagyták Kievet és Románia felé vették útjukat

KIEV. (Agerpres). A TASZSZ-jelenti:

Június 22-én Joszip Broz-Tito köztársasági elnök és a kíséretében lévő személyek különvonattal Kievből a Román Népköztársaságba utaztak. Ukrajna fővárosának dolgozói, akik számos tanujelét adták a testvéri jugoszláv nép iránti mély baráti érzelmeiknek, meleg búcsuztatásban részesítették a kedves vendégeket. Kívet lakóinak tízezrei lepték el az utcákat, hogy teljes szívükből jó utat kívánjanak Tito elnöknek és elvtársainak, valamint hogy jó kívánságokat tolmácsoljanak a hős és szorgalmas jugoszláv nép számára a szocializmus építésének sikeres munkájához.

A Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság, a Szovjetunió és az Ukrán SzSzK állami lobogóival felszített állomásra Joszip Broz-Tito, Jugoszláv köztársasági elnök és a kíséretében lévő személyeket elkísérte D. Sz. Korotcsenko, az Ukrán SzSzK Legfelső Tanácsa Elnökségének elnöke, valamint M. Sz. Grcsunhka; N. T. Kalcsenko; A. I. Kiricsenko; I. D. Nazarenko; I. Sz. Szenyin; V. I. Csujkov; O. I. Ivacszenko; G. P. Oniscsenko elvtársak, az Ukrán

SzSzK minisztertanácsának alelnöke, Sz. A. Korpak, az Ukrán SzSzK Legfelső Tanácsa Elnökségének alelnöke, A. N. Zlenko, az Ukrán SzSzK Legfelső Tanácsa Elnökségének titkára, az Ukrán SzSzK miniszterei, tábornokai, a Szovjetunió Legfelső Tanácsának és az Ukrán SzSzK Legfelső Tanácsának képviselői, az Ukrán Kommunista Párt Központi Bizottságának tagjai, a köztársasági, a tartományi és a városi szervezetek vezetői, tudósok és kulturális személyiségek, a kievi dolgozók nagyszáma képviselői.

Az állomáson a Kiev tartományi csapatokból válogatott diszszázad sorakozott fel. A diszszázad parancsnoka jelentést tett a Jugoszláv SzNK elnökének. Felhangzanak Jugoszláv, a Szovjetunió és az Ukrán SzSzK himnuszai. Joszip Broz-Tito tábornagy ellépett a diszszázad előtt. Ezután D. Sz. Korotcsenko, az Ukrán SzSzK Legfelső Tanácsa Elnökségének elnöke és Joszip Broz-Tito, a Jugoszláv SzNK elnöke beszédet mondott.

A beszédek elhangzása után a megjelent tömeg viharos ünneplésben köszöntötte a távozó vendégeket. Gyermekek virágokkal halmozták el Tito elvtársat és hitvesét, Edvard Kardelj, Koca Popovics elvtársakat és feleségeiket, Mijalko Todorovics és

Jakov Blazevics elvtársakat és a köztársasági elnök kíséretében lévő többi személyeket.

Néhány perc van még a vonat indulásáig. Joszip Broz-Tito elvtárs és kísérete elbúcsúznak az Ukrán Kommunista Párt vezetőitől és az Ukrán SzSzK kormányának tagjaitól, majd elfoglalják helyüket a vasúti kocsikban. Este 10 órakor a különvonat megindul és Joszip Broz-Tito és elvtársai búcsút intenek az állomáson megjelentek felé.

A jugoszláv kormányküldöttséggel együtt utazott N. P. Firjubin, a Szovjetunió rendkívüli és meghatalmazott nagykövete Jugoszláviában.

A jugoszláv kormányküldöttséget a határig elkíserte N. M. Pegov, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének titkára, V. V. Kuznyecov, a

Szovjetunió külügyminiszterének első helyettese, A. I. Antonov, hadsereg-tábornok, L. F. Iljicsev, a Szovjetunió külügyminisztériuma kollégiumának tagja, F. F. Molocsikov, a Szovjetunió külügyminisztériuma protokoll-osztályának vezetője, K. D. Leviszkin, a Szovjetunió külügyminisztériuma V. európai osztályának ideiglenes vezetője.

A Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság elnökét ugyancsak elkísérte a határig Viko Micsunovics, a Jugoszláv SzNK rendkívüli és meghatalmazott nagykövete a Szovjetunióban, Filip Babics, Jugoszlávia moszkvai nagykövetségének tanácsosa és Bogdan Mamula, Jugoszlávia moszkvai nagykövetségének katonai és légügyi attaséja.

Szovjet-jugoszláv jegyzékváltás a két ország közti tájékoztatási szolgálat rendezése ügyében

MOSZKVA. (Agerpres). TASZSZ. A belgrádi nyilatkozat értelmében nemrégiben jugoszláv-szovjet jegyzékváltás történt Belgrádban a két ország közti tájékoztatási szolgálat rendezése ügyében. A jegyzék a jugoszláv kormány részéről Dobrovjovics Vidics külügyminiszterhelyettes, a szovjet kormány részéről F. N. Grjazov, a Szovjetunió belgrádi ideiglenes ügyvivője terjesztette elő.

A két kormány kinyilvánította, hogy tájékoztatási kapcsolatait a tájékoztatási szabadság, a hitelesség és tárgyalatosság elve alapján építi ki. A két kormány egyben kijelentette, hogy minél szélesebbkörű betekintést

biztosít a hírforrásokba, hogy a két ország kölcsönösen minél jobban megismerhesse egymást, a vélemények és a szocialista tapasztalat szabad cseréje, a kölcsönös kapcsolatok, a világbéke megszilárdítása s az ENSZ alapokmány elveinek valóra váltása érdekében. A Jugoszláv SzNK és a Szovjetunió kormányai jóakarata magatartást tanúsítanak a tájékoztató ügynökségek és újságok képviselői iránt, akik munkájukban kötelesek tisztelgetben tartani annak az országnak a törvényeit és intézkedéseit, amelynek területén tartózkodnak. Az egyetemes gyakorlati alkalmazása a teljes kölcsönösség alapján történik.

Rádióműsor

Vasárnap, június 24.

BUKAREST I. 7.15: A Sínthea vezérlő. 7.30: Román könnyűzene. 8.30: Adás gyermekek számára. 8.30: Rádiószínház. Dumas: Gróf Monte Christo regényének rádióváltozata. 9.45: „Mindenből mindenkinél”. 10.50: Egyik melódiától a másikig. 11.20: Könyvzene román szerzőkől. 11.50: Operárium. 12.15: Déli hangverseny. 13.10: Rádióújság. 13.10: Román népi táncok. 13.15: Moszkva beszéll. 14: A rádió népi zenekara játszik. 14.35: Kivánsághangverseny. 15.35: Szimfonikus zene. 16: A rádió estrádjának zenekara. 16.30: Falvak újsága. 17.15: Zene. 19.30: Rádiószínház. Valeriu Luca A mi szívünk című színművének rádióváltozata. 21.30: Rádiomagazin. 22.15: Táncczene. 22.30: Sport-hírek. 22.45: Táncczene. 23: Hírek. 23.10: Táncczene.

BUKAREST II. 7: Reggeli hangverseny. 7.50: Rádióújság. 8.20: Dalok. 8.40: Zene. 9: Népi hangverseny. 9.30: Román népi muzsika. 10: Politikai jegyzetek. 10.15: Könyvzene.

10.50: Szimfonikus hangverseny. 13.45: Nijescu Nicolae énekel. 14: Sajtószemle. 14.20: Zene. 14.30: Esztad-hangverseny. 15.15: Maria Tudase énekel. 15.30: Hírek. 16: Népszerű klasszikus zene. 17: A 38. számú zenei újság. 18: Román népi muzsika. 19: Könyvzene. 19.30: Román népzene. 20.45: Táncczene. 22: Hírek, sport-hírek. 23.15: A népek folklor műveiből. 23.55: Táncczene.

BUDAPEST (KOSSUTH). 9: Új Zenei Újság. 10: Petőfi iskolája. Ifjúsági rádiójáték. 11.15: A rádiózenekar hangversenye. 16.15: A műsort összeállította Berki Lili és Gőzon Gyula. 20.25: Kélt: Az eltérő korok. Vigjáték. 23: Zenekari hangverseny.

BUDAPEST (PETŐFI). 11: Könyvzene. 12.30: A Kiskunság. Irodalmi riport. 13.50: Robin Hood újabb kalandja. Gyermekszínház. 18: Arany János és a népköltészet. 16: Enek Igor hadáról. 17.40: Mozart: A dur klarinétfűtő. 20.35: Táncczene.

Napjaink kapitalizmusáról

gazdaság feletti felügyeletet. A fejlődés ezt az irányt látszik követni, de a valóságban a dolgok sohasem fogtak eddig eljutni. Kautsky „ultra-imperializmus” elméletét bírálva, Lenin kimutatta, hogy mielőtt meg egy egyedülálló világörzést létrehozhatna, az imperializmusnak szükségesszerűen fel kell bomlania és a kapitalizmusnak saját ellentétét kell átalkotnia. Az állami monopolkapitalizmus fejlődése az uralkodó osztályoknak azt a törekvést fejezi ki, hogy megerősítsék a kapitalista rendszert, a fejlődés dialektikája azonban olyan természetű, hogy siettet a rendszer bukását. A reformisták állításával ellentétben, az állami monopolkapitalizmus nem az ellentétek kiegyenlítéséhez, hanem ellenkezőleg, ezek kifejeződéséhez vezet.

Erősödik-e a kapitalista rendszer helyzete, vagy gyengül, más szóval fejlődik-e, vagy rothad? A világkapitalizmus rothadásának főbizonyítéka az a tény, hogy egy sor állam, köztük a Szovjetunió és Kína, kiszakadtak a kapitalizmus láncából. Ugyancsak a világkapitalizmus rothadását bizonyítja az imperializmus világtrendszerének felbomlása, a gyarmati uralom felszámolása.

A kapitalizmus — Lenin által megállapított — rothadó irányzatú jelenleg erősebben nyilvánul meg, mint bármikor. A burzsoázia ideológiai megkísérlék tagadni a kapitalizmusnak ezt a rothadó irányzatát, azzal érvelve, hogy jelenleg új szakasz figyelhető meg a technika fejlődésében: az atomenergia megjelenése, a termelés automatizálása, stb. Az imperializmus lenini elmélete azonban soha sem szűkítette le a kapitalizmus rothadásának kérdését a technika színvonalának kérdésére és soha sem állította, hogy a kapitalizmus termelőerői válságának következtében a technika előtt már nem áll semmiféle fejlődési lehetőség. A kapitalizmus stagnálásának, a termelőerők megfogyatkozásának elmélete idegen a marxista tanoktól.

Mindez nem jelenti azt, mintha a kapitalista gazdaság stabilizálódott volna. Az, hogy a második világháború óta nem volt az egész kapitalista világot átító gazdasági válság, korántsem annak bizonyítéka, mintha megszűnt volna az imperializmus fejlődésének szakaszossága. A jelenkori kapitalizmusban csupán a válságok formája, egymásutáni sűrűsége, képe változott meg, de maguk a válságok a kapitalista rendszer alkotórészei maradtak.

A jelenkori kapitalizmusban kiéleződtek az imperialista hatalmak közötti ellentétek. Ezek az ellentétek különösen élesen nyilvánulnak meg a piacokért folyó harcban. A harc kiéleződéséhez hozzájárul egyrészt az, hogy a szocialista világpiac megjelenése folytán egyre inkább szűkül a kapitalista világpiac, mely a gazdaságilag gyengébb fejlettségű országok gyarmati sorsból való sorozatos felszabadulása eredményeképpen napról-napra teret vesz. A piacokért folyó harc kiéleződéséhez vezetett az a tény is, hogy a második világháború után időlegesen versenyképtelenné vált japán és nyugat-német ipar újra megjelent a színen és a termelőképeségüket ugyancsak nemrég helyreállított Anglia és Franciaország mellett napról-napra veszélyesebb gazdasági versenyfőrsátt jelentenek az Egyesült Államok számára. A jelen pillanatban minden ország csak a konkurrencia ellen folytatott elkeseredett küzdelem révén élénkítheti fel kivételét.

A „befolyási övezetekért”, az előnyös tőkebefektetési körökért folyó harc a kapitalista államok közötti ellentétek központi kérdése.

Milyen befolyást gyakorol az állami monopolkapitalizmus a kapitalista országok osztályviszonyaira és osztályharcra alapuló gazdasági életükre, bizonylatlan helyzetére? A burzsoázia ideológusai azt hirdetik, hogy a jelenlegi helyzetben az osztályok

A városi néptanács Combustibilul-osztálya közli a nyugdíjasokkal, hogy június 25-től július 1-ig jelentkezzenek a néptanács Combustibilul-osztályán, hogy átvegyék az 1957. évre vonatkozó nyilatkozat-nyomatványokat. Ezeket a nyomatványokat azután legkésőbb július 5-ig kell kitölteni és átadni a néptanács Combustibilul-osztályán.

A városi néptanács kereskedelmi osztálya közli, hogy június 29 és 30-án Aradon nyári vásárt rendez, amelyre meghívják Temesvár-tartomány összes mezőgazdasági termelőit, kollektivistáit, hogy különböző termékeiket, állataikat hozzák el eladás céljából.

Megnyílt az aradi Tartományi Múzeum átrendezett 1848—49-es történelmi osztálya. Ugy a történelmi osztály, mint a képtár, a Goya- és Pataky-kéllállítás, valamint a Csehszlovák Múzeum megtekinthető asánap, kedden és pénteken 10—13, 17—20 óra között.

Az ADAS Állami Biztosító Társaság közli, hogy június 30-án délután 6 órakor a December 30 gyár klubjában tartja a betű-kombinációs sorsolását, az országos életbiztosítások amortizálására. A húzást változtatós művészi műsor követi. Gazdag büfé. Műsor után tánc. 3-lepés díjtalan.

Az aradi December 30 textilgyár alkalmazottak és nem képezt munkásokat a fonoda, szövőd és kikészítő üzemek részére, valamint közműveseket és nemképezt munkásokat a szállítási osztály és a gyári őrség részére. Jelentkezni lehet naponta 9—11 óra között a gyár személyzetnyilvántartási irodájában.

A hét filmjei

„DOZSA GYÖRGY” mozi: június 24-én Egy pikoló világos. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Naponta matiné 10 és 12 órakor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: június 25-ig: A sötét folyó. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Naponta matiné 11 órakor.

„HERBÁK JANOS” mozi: június 24-én: Egy pikoló világos. Előadások: 2.30, 4.30, 6.30 és 8.30 órakor. Matiné 11.30 órakor.

„I. L. CARAGIALE” mozi: június 24-én A sötét folyó. Előadások: 3.30, 5.30, 7.30 és 9.30 órakor.

„IFJUSÁGI” mozi (vált J. J. J.): június 24-én: Maximka. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Matiné 11 órakor.

„SOLIDARITATEA” mozi: (Gf): június 24-én: Liliumfi. — Elő-

A helyi vegyipari vállalat felkéri mindazokat, akik a vállalat Republi-licii 57. alatti cipészeti osztályán végeztek javításokat, hogy a javítási munka elvégzése után számított harmadik napon belül vegyék át kijavított cipőjüket, mert ellenkező esetben a vállalat a Consignatia-n keresztül ezeket elárulítja.

A December 30 textilgyár szakmai iskolája az 1956—57. évre a következő szakmákra készít elő képeztet kadereket: Gyapottfonoda; Szövőd; Kölszövőd; Könyvgyári felszerelés karbantartása.

Az iskolát 14—16 év közötti (1956 szeptember 1-én) ifjak látogathatják, akik elvégezték a 7. osztályt. A felvételi vizsga alapján történik, amely a következő tárgyakból áll: Román nyelv írásban és szóban; Számítás írásban és szóban.

A felvételi vizsgákra 1956 június 1-től lehet jelentkezni az iskola 1. Kiss utca 1. szám alatti épületében, a következő iratokkal: Belráti kérvény; Születési bizonyítvány (hiteles másolat); Hét osztály elvégzéséről bizonyítvány; Orvosi rendelő, kórház, vagy poliklinika által kiállított orvosi bizonyítvány, amelyben fel tünteti a vérnyomást és a tüdő átvilágítás eredményét; Az anyagi helyzetet igazoló irat (nyomatvány-nyilatkozat), amelyből kitűnik a szülők, vagy az eltartók anyagi helyzete.

Akik sikerrel vizsgáznak, ingyenes iskolai ellátásban részesülnek (étkezés, felszerelés, könyv, ösztöndíj), szünetekben utazási költség, valamint a minisztertanács 247—1955. számú rendelete értelmében az általuk a vállalatnál végzett gyakorlati tevékenység ellenértékének 20—30 százaléka).

Kiegészítő felvilágosítások naponta reggel 7—15 óra között kaphatók az iskola titkárságánál, Kiss utca 1. szám (telefon 26—41).

A jelenkori kapitalizmus nemcsak a XIX., hanem a XX. század első évtizedeinek kapitalizmusától is különbözik. Jellegzetességei négy tényezőre vezethetők vissza, először: a kapitalizmus fejlődésének megle; másodsor: azok a hatalmas megmozdítások, melyeket a kapitalista rendszer — egyes európai és ázsiai országokban végbement forradalmi átalakulások következtében — elszenvedett; harmadsor: az imperializmus gyarmati rendszerének felbomlása; negyedsor: a nemzetközi munkaszervezetek növekedése, a kommunista pártok erősödő befolyása, ami lényegesen megváltoztatta a kapitalista országokon belüli politikai erőviszonyokat.

A kapitalizmus legújabb jelenségei a fejlett kapitalista országokban uralkodó állami monopolkapitalizmus körül kristályosodnak ki. Ez a monopóliumok és a burzsoázia állam hatalmának összefonódását, együttes fejlődését jelenti, az államapparátus közvetlen befolyását a monopóliumra.

Ismeretes, hogy a XIX. század szabad versenyének kapitalizmus monopóliuma kapitalizmus alakult át. A XX. század első fele a monopóliumok növekvő uralmának jegyében folyt le.

Az állami monopolkapitalizmus — Lenin meghatározása szerint — két formában jelenik meg: 1. A monopóliumok érdekében a burzsoázia államhatalom egyes vállalatokat, bankokat, vagy egész iparágakat közvetlenül saját kezelsébe vesz. 2. Ugyancsak a monopóliumok érdekében a burzsoázia állam egy, vagy más módon ellenőrzés alatt tartja a nemzetgazdaságot.

Minden kapitalista államban — történelmi feltételeitől és jelenlegi helyzetétől függően — az állami monopolkapitalizmus egyik vagy másik formája, avagy azok keveréke fejlődik ki.

Az állami monopolkapitalizmus ut formáit a második világháború után megjelent államközi monopólium

szervezetek, valamint a kapitalista országok közös megegyezése révén létrehozott, kormányaik által vezetett, kartellek képezik. Ilyen államközi monopólium szervezet például az Európai Szén és Acél Unió.

A burzsoázia állam beavatkozása az ország gazdaságába kétségkívül a monopóliumok önző érdekében a szolgáltatásban történik. Vajon a burzsoázia állam közvetlen beavatkozása megváltoztatja-e a kapitalizmus jellegét? Természetes, hogy nem! Az állami monopolkapitalizmus feltételei között sem szűnik meg a termelőeszközöknek a kapitalisták kezében való felhalmozása. Az értéktöbblet termelésének törvénye — a kapitalista termelési mód alaptörvénye — nem szűnik meg hatni az állami monopolkapitalizmus feltételei között. Nem tűnnek el a kapitalista rendszert marcanológus ellentmondások sem. Ellenkezőleg: az állami monopolkapitalizmus még jobban kifejezi a burzsoázia társadalom fő ellentmondását: a termelés társadalmi jellege és a termékek elosztásának kapitalista jellege közötti ellentmondást.

Kétségtelen, hogy az állami monopolkapitalizmus közvetlenül a termelés sokoldalú társadalmisításához vezet, viszont a kapitalista társadalmisítást szocialista szocializálódásnak tartani a valóság megamisítását jelentené. Hiszen az állami felügyelet problémája végeredményben arra a kérdésre szorítkozik, hogy ki ellenőriz. A legfontosabb kapitalista államokban az állami ellenőrzés egyértelmű azzal, hogy a monopóliumok a saját — mind gazdasági, mind politikai — érdekeikben ellenőrzést gyakorolnak az állam és a gazdasági élet felett, a társadalom többségét kitevő proletariátus kárára.

Alapjában hibás az a feltefezés, hogy a kapitalista társadalomban az államhatalom végül is át fogja venni az egész nemzet-

közti különbségek és ellentétek fel számolódnak és Marx elmélete a proletariátus abszolút elszegényedéséről idejeltmulta.

A proletariátus abszolút elszegényedéséről tekintetbe kell venni, hogy ez a folyamat a kapitalista államok gazdasági életének hullámszerűségétől függ. Válságok idején a munkaerő ára lényegesen csökken. De a kapitalisták állandóan úgy igyekeznek csökkenteni a termelési költségeket, hogy megkísérelik leszállítani a fizetésekre fordított kiadásokat. Ez azonban nem minden esetben sikerül nekik és ennek oka egyrészt a szocialista tábor létezése, másrészt a kapitalista államok munkaszta-lyának egyre fokozódó harca. Ilyen helyzetben a monopóliumok arra kényszerülnek, hogy akarva, nem akarva, egy sor szocialis jellegű engedményt tegyenek.

Az is kétségtelen a marxisták számára, hogy a munkaszta-ly helyzetét a maga egészében kell megvizsgálni és nem csupán egyes kiváltságos rétegeket. Így a proletariátus életszínvonalának jellemzésénél figyelembe kell venni a kapitalista országok munkanélküliségét, a gyarmati és függő országok munkásságának nyomorúságos helyzetét.

A burzsoázia ideológusainak azon állítása, hogy a társadalom felső és alsó rétegei közötti szakadék kisebbedne, és hogy a munkatémekéket igazságosabban osztanák szét, összeomlik a hivatalos adatok fényében. Az Egyesült Államokban például a lakosság egy százaléka az egész nemzeti vagyon 59 százalékával rendelkezik és a lakosság 87 százalékára csupán a nemzeti vagyon 8 százaléka jut.

A városi és falusi kispolgárság helyzete jelentősen megváltozott. A kapitalista társadalomban egyre pusztulnak a kistermelés alapjai.

Az utóbbi évtizedekben az értelmiség jelentős társadalmi csoporttá

lett. Helyzete és életformája tekintetben az értelmiség felső rétege a polgársághoz közeledik. De a monopolkapitalizmus által kizsákt nyolt értelmiségek legnagyobb része egyre szorosabban fűzi sorsát a munkaszta-lyéhoz. Mindjobban kiszélesedik a demokrata és kommunista mozgalom társadalmi alapja. A békéért, demokráciáért és társadalmi háladásért folyó harcban a munkaszta-ly egyre több szövetségessre talál a dolgozók nem proletár tömegeinek soraiban és az egész népet magaköré gyűjti.

Ugyanakkor a kapitalista osztályon belüli ellentétek egyre jobban kiéleződnek. A polgárság középső rétegei mind keserveesebben érzik a monopóliumok uralmát. A monopóliumok az értéktöbbletet, az állami költségvetés révén, saját hasznukra osztják szét. Ebből erednek a kapitalista osztályon belüli súlyos ellentétek. Minden ország számos burzsoáz csoportja negatív, sokszor ellenséges magatartást tanúsít a szélsőséges militaristák szándékaival, háborus terveivel szemben.

A proletariátus osztály-öntudatának növekedése, a parasztsággal való szövetségének megerősödése, a kommunista párt tekintélyének megnövekedése egyrészt, a burzsoázia soraiban mutatkozó ellentétek kiéleződése másrészt — ime, ezek a mai kapitalista valóság legfontosabb jelenségei.

Az egész világhelyzet, a szocialista és kapitalista tábor közötti nemzetközi aréna erőviszonyainak helyzete, egy sor nagy kapitalista állam osztályviszonyai — kedvező feltételeket teremtenek a dolgozó t. megek harca számára, melyet demokratikus követeléseik teljesítéséért és végső céljukért: a társadalom szocialista átalakításáért folytatnak.

(Utsiletskaja Gazeta) (rövidett szöveg)